

## Oulu Inspiroi – innovaatiostrategia 2007-2013



### Tilannekatsaus 30.6.2007

#### Yleistä

Oulu Inspiroi – innovaatiostrategian 2007-2013 tavoitteena on ohjata alueen yritysten, tutkimus- ja koulutuslaitosten sekä julkisen sektorin toimia ja suunnata panostukset yhteisiin painopisteisiin siten, että tulevaisuudessa Oulu tunnetaan globaaleilla markkinoilla menestyvistä kasvuyrityksistään.

Painopistealueet ovat liiketoimintaosaaminen, voimakas kansainvälistyminen, innovaatiojärjestelmät ja –prosessit sekä innovatiivinen ja kilpailukykyinen toimintaympäristö.

Tilanne 30.6.2007:

Painopistealueittain on löydetty yhdestä kolmeen uutta merkittävää toimenpidekokonaisuutta, joiden toteutus on lähtänyt liikkeelle. Niiden lisäksi on käynnissä lukuisa määrä erilaisia toimenpiteitä eri tahojen toimesta.

Innovaatiostrategian toimeenpanoa johtaa johtoryhmä, joka kokoontuu muutaman kerran vuodessa sekä painopistealueittaiset ohjausryhmät, jotka kokoontuvat noin kerran kuukaudessa. Toimeenpanoa koordinoi Oulu Innovation Oy.

Johtoryhmän kokoonpano:

#### *Yritykset*

Ardites Oy  
Codenomicon Ltd.  
Coronaria Oy  
FRWD Technologies Oy (Elisa)  
F-Secure Oyj  
Helmi Technologies Oy  
Elbit Oy  
Electrobit Group Oyj  
Icecom Oy  
Jutel Oy  
Kaleva Kustannus Oy

Kemira Oyj  
Mawell Oy  
Nokia Oyj  
Novamass Analytical Oy  
Oulun Puhelin Oyj  
Procomp Solutions Oy  
Proventia Group Oy  
Oy Samill Ltd  
Stora Enso Oyj  
Sweco Pic Oy  
Technopolis Oyj

### ***Kunnat***

Hailuoto	Lumijoki
Haukipudas	Muhos
Kempele	Oulu
Kiiminki	Oulunsalo
Liminka	Tyrnävä

### ***Viranomaiset***

Finnvera	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Oulun lääninhallitus	Pohjois-Pohjanmaan TE-keskus
Oulun tiepiiri	Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus

### ***Koulutus ja tutkimus***

Merikosken ammatillinen koulutuskeskus	Oulun seudun koulutuskuntayhtymä
Oulun aikuiskoulutuskeskus	Oulun yliopisto
Oulun seudun ammattikorkeakoulu	POHTO
Oulun seudun ammattiopisto	VTT

### ***Muut tahot***

Oulun Kauppakamari	Oulu Wellness Instituuttisäätiö
Oulun seutu	Pohjois-Pohjanmaan Yrittäjät
Ouluseutu Yrityspalvelut	Technopolis Ventures Oulutech Oy

Strategian toteutus käynnistettiin 6.2.2007 järjestetyssä Sanoista tekoihin –tilaisuudessa, johon osallistuivat johtoryhmän ja ohjausryhmien jäsenet. Tilaisuudessa käytiin läpi ryhmien kokoonpano, tehtävät ja toiminnan tavoitteet. Toinen johtoryhmän ja ohjausryhmien yhteinen tilaisuus järjestettiin 10.5.2007. Tilaisuudessa käytiin läpi painopistekohtaiset tavoitteet, mittarit ja päätoimenpiteet. Lisäksi tutustuttiin muutamaankeskeiseen hankkeeseen. 16.5.2007 pidettiin ohjausryhmien puheenjohtajapalaveri, jossa hahmoteltiin innovaatiostrategian mittaristoa.

Strategian toimeenpanon ja seurannan tueksi otettiin käyttöön Targetor-strategian jalkautustyökalu. Internetissä toimivaan työkaluun kootaan tietoa hankkeista sekä sen yhteiskäyttötyötilassa voidaan hyödyntää erilaisia workshop-malleja. Targetor-työkalua ei hyödynnetä vielä täysipainoisesti, mutta jatkossa käyttöä tehostetaan vähitellen.

Strategian resurssi-, innovaatio- ja tulospainotukset on esitelty strategiadokumentin sivulla 18. Näiden strategian yleismittarien seuranta on tilattu Tilastokeskukselta ja tilastot ovat vapaasti saatavissa osoitteesta [http://tilastokeskus.fi/tup/seutunet/ouluinnovation\\_index.html](http://tilastokeskus.fi/tup/seutunet/ouluinnovation_index.html). Painopistekohtaisia mittareita on määritelty ohjausryhmissä ja näitä mittareita on noin 50. Strategian aikaansaamien toimenpiteiden tärkein vaikuttavuuden indikaattori on globaaleilla

markkinoilla toimivien kasvuyritysten määrä ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto. Lisäksi seurataan klustereittain eri kehitysvaiheissa olevien yritysten määrää.

Strategian viestintää on rakennettu paloittain, alustavan suunnitelman puitteissa. Strategiaa on käsitelty joukkoviestimissä ja esitelty lukuisissa tilaisuuksissa. Lisäksi Oulu Innovation Oy julkaisee Oulun seudun kasvusta ja kehityksestä kertovaa Innovator-sidosryhmälehteä. Innovator ilmestyy neljä kertaa vuodessa suomeksi ja kaksi kertaa vuodessa englanniksi. Tähän mennessä on ilmestynyt kaksi suomenkielistä ja yksi englanninkielinen numero. Lehti on luettavissa osoitteessa [www.ouluinnovation.com](http://www.ouluinnovation.com). Syksyllä tullaan uusimaan [www.ouluinspiroi.fi](http://www.ouluinspiroi.fi) -sivusto ja tuottamaan mm. lisää viestintämateriaalia.

## Liiketoimintaosaaminen-ohjausryhmä

### Kokoonpano:

Jari Still	F-Secure Oy (puheenjohtaja)
Kimmo Alajoutsijärvi	Oulun yliopisto, Taloustieteiden tiedekunta
Martti Elsilä	Technopolis Ventures Oulutech Oy
Jukka Klemettilä	Oulu Innovation
Aarne Kultalahti	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Olli Löytynoja	Oulu Innovation Oy
Maritta Perälä-Heape	TE-keskus, teknologian kehittämisosasto (varajäsen Pauli Berg)
Heikki Pudas	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Esa Riippa	Ouluseutu Yrityspalvelut
Erkki Peltola	POHTO
Paavo Similä	Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Tapio Tammi	Gamga Oy
Sari Turtiainen	Oulu Innovation Oy (sihteeri)

### Pidetyt kokoukset:

26.2.2007

29.3.2007

23.4.2007

22.5.2007

14.6.2007

Ohjausryhmä aloitti työskentelynsä kokonaistilanteen kartoituksella ja tavoitetilan kirkastamisella. Alkuperäisen strategiatyön pohjalta painopistealue 1 jakaantuu kasvuyritysten kehitysohjelmaan ja alueen liiketoimintaosaamisen kehittämisohjelmaan. Tämä jako toteutuu edelleen käytännön toimissa. Ohjausryhmässä todettiin tarpeelliseksi suorittaa kohdeyritysten tarvekartoitus. Kohdeyrityksiksi valittiin 56 potentiaalisinta kasvuyritystä, jotka poimittiin eri toimijoiden yhteistyönä kokoamasta laajasta yrityslistasta. Yrityskysely toteutettiin kesäkuussa Zef Solutions Oy:n sähköisen työkalun avulla. Tulosten purkaminen ja raportointi tapahtuu syksyllä, jolloin toimenpideohjelmaa käsitellään myös Revontuliryhmän ja Noitaboordin tilaisuudessa.

Kevään aikana käynnistyi myös useita yhteistyönä toteutettavia erillisoperaatioita, kuten Oulu Goes Global –seminaarisarja, Global Clusters –yrityskehitysohjelma sekä uusien riskirahastojen rakentaminen. Oulu Goes Global –seminaarisarja auttaa yrityksiä hahmottamaan kansainvälistymiseen, riskirahoitukseen, tiimin rakentamiseen ja kaupallistamiseen liittyviä tarpeita sekä niihin vastaavia palveluita ja ratkaisuja. Global Clusters –yrityskehitysohjelma tukee yrityksiä kansainvälisen kaupankäynnin aloittamisessa nopean kasvun aikaansaamiseksi. Ohjelma tarjoaa yrityksille globaalin markkina-analyysin ja strategian markkinoille pääsemiseksi sekä auttaa identifioimaan asiakkaat ja yhteistyökumppanit sekä saamaan sijoittajia. Oulun seudulla ei ole riittävästi yrityksen eri kasvuvaiheita tukevia riskirahastoja, mistä syystä meneillään olevat riskirahasto-operaatiot pyrkivät synnyttämään joukon uusia välineitä yritysten kasvun rahoittamiseen.

Painopistealueella on liikkeellä runsaasti operatiivista toimintaa ja kehityshankkeita. Niiden ohjaamisen ja hallinnoinnin sijaan ohjausryhmä on päättänyt keskittyä merkittävien uusien avauksien liikkeellesaattamiseen:

### **Oulu Business School**

Kokoaa Oulussa annettavan liikkeenjohto-, myynti- ja markkinointikoulutuksen kattavaksi ja laadukkaaksi kokonaisuudeksi. Yhteistyötahoina ovat Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Oulun yliopisto ja POHTO. Verkostona toimiva kokonaisuus tähtää koulutusvientiin ja sisältää tutkimuksen, perus- ja jatkokoulutuksen sekä yrityksille suunnattavan täydennyskoulutuksen. Valituilla osa-alueilla tähdätään merkittävään tason nostoon siten, että se houkuttelee opiskelijoita, tutkijoita ja opettajia sekä muualta Suomesta että ulkomailta.

Kokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta vastaa OBS-alatyöryhmä, johon kuuluu Oulun seudun ammattikorkeakoulu, Oulun yliopisto ja POHTO.

### **Oulu Business Node**

Kokoaa Oulun seudulla tarjottavat yritysten tukipalvelut yritysten kaikki kehitysvaiheet kattaviksi, helposti saavutettaviksi ja laadukkaaksi kokonaisuudeksi. Yhden luukun periaatteen toteuttamisen kautta parannetaan asiakaslähtöisyyttä ja madalletaan yrityksen perustamisen kynnystä Oulun seudulla. Toimenpiteillä tiivistetään eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja pyritään tukemaan yrittäjyyttä, yrittäjyyshenkisyttä, kasvua ja kansainvälistymistä.

Kokonaisuuden suunnittelu on käynnistynyt.

Ohjausryhmän työskentely jatkuu syksyllä näiden avausten eteenpäinviemiseksi.

## **Kansainvälinen Oulu –ohjausryhmä**

### **Kokoonpano:**

Kimmo Kuortti	Oulun yliopisto (puheenjohtaja)
Mikko Karvo	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Jukka Klemettilä	Oulu Innovation Oy
Henry Koivukangas	Ouluseutu Yrityspalvelut
Kaisu Laurila-Seluska	Nokia
Olli Löytynoja	Oulu Innovation Oy
Allan Perttunen	Oulun seudun ammattikorkeakoulu
Pauliina Pikkujämsä	Oulu Innovation Oy
Leila Rannanjärvi	VTT
Anne Rännäli	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Sari Turtiainen	Oulu Innovation Oy (sihteeri)

### **Pidetyt kokoukset:**

1.3.2007  
2.4.2007  
26.4.2007  
28.5.2007

Innovaatiostrategian painopistealue 2 jakaantuu kolmeen kehittämisselmaan: kansainvälisten verkostojen rakentaminen, julkisten palvelujen kansainvälistyminen ja tunnettavuuden markkinointi. Yhteiset käytännön toimet ovat kuitenkin painottuneet tunnettavuuden markkinointiin.

Aktiviteetteja on käynnissä kolmella osa-alueella: kansainvälinen kaupunki, Invest in & Partnering sekä kansainväliset koulutusohjelmat. Kansainvälinen kaupunki –kehittämisselmakokonaisuuden sisällön tarkempi suunnittelu tapahtuu syksyllä ja sisältää mm. maahanmuuttajille suunnattujen palvelujen kehittämistä. Invest in & Partnering –toiminta pitää sisällään potentiaalisten etabloituvien yritysten kartoitusta, markkinointia, tarjoustoimintaa ja yhteistyöverkoston rakentamista. Kansainvälisten koulutusohjelmien lisääminen ja EducOulu-hanke tähtäävät Oulun ja alueen korkeakoulujen näkyvyyden ja tunnettuuden parantamiseen ulkomailla sekä ulkomaisten opiskelijoiden määrän lisäämiseen.

Painopistealueella on käynnissä runsaasti eri toimijoiden operaatioita. Tärkeä yhteinen operaatio, joka tukee kaikkia kansainvälistymistavoitteita, on Oulun tunnettuuden lisääminen ja markkinointi.

### **Oulun brändin vahvistaminen**

Kokonaisuus tähtää Oulun imagon ja brändin sekä niitä tukevan sisällön rakentamiseen kohderyhmälähtöisesti kattavaksi ja laadukkaaksi, mikä palvelee kaikkia toimijoita ja em. toimenpiteitä. Markkinointiviestintä nostetaan kansainväliselle tasolle, jonka avulla houkutellaan korkeakouluihin opiskelijoita, harjoittelijoita ja opettajia sekä hankitaan yhteistyökumppaneita ulkomailta. Yritykset saavat työntekijöitä, asiakkaita, yhteistyökumppaneita sekä uskottavuutta ja näkyvyyttä omalle toiminnalleen. Oulun seudulle houkutellaan yrityksiä ja asukkaita.

Jatkossa laaditaan ammattilaisia hyödyntäen kohderyhmäkohtainen strategia – mitä myydään, kenelle ja millä argumenteilla. Tämän jälkeen päätetään käytännön toimenpiteistä ja viestintävälineistä.

## **Innovaatiojärjestelmät-ohjausryhmä**

### **Kokoonpano:**

Risto Kimari	Oulun seudun ammattikorkeakoulu (puheenjohtaja)
Eero Huttunen	Technopolis
Ilkka Kaisto	Micropolis
Jukka Klemettilä	Oulu Innovation Oy
Olli Lukkari	Oulu Innovation Oy, Jokapaikan tietotekniikka
Olli Löytynoja	Oulu Innovation Oy
Marko Mylläri	Oulu Innovation Oy
Tuula Palmén	Bioforum Oulu
Maritta Perälä-Heape	TE-keskus, teknologian kehittämisosasto (varajäsen Anri Kivimäki)
Katriina Puhakka	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Pasi Sorvisto	Oulu Wellness Instituuttisäätiö
Saija Tikkanen	Oulun yliopisto
Kauko Tulla	VTT
Urpo Tuomela	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Mikko Väisänen	Pohjois-Pohjanmaan liitto
Sari Turtiainen	Oulu Innovation Oy (sihteeri)

### **Pidetyt kokoukset:**

13.3.2007  
10.4.2007  
4.5.2007  
6.6.2007

Strategian mukaan painopistealue 3 jakaantuu viiteen toimenpideohjelmaan: kansainvälisen huippuosaamisen kehittämisen ja osaamisen hyödyntämisen ohjelma, yritystoiminnan palvelujen kehitysohjelma, Xpolis innovaatioympäristön uudistajana, rahoituksen kohdentamisohjelma ja innovatiiviset kokeilut. Toimenpidekokonaisuuksien ja toimenpiteiden luokittelu näiden teemojen alle on osoittautunut käytännössä hankalaksi, mistä syystä toimenpiteet on käytännössä ryhmitelty kolmeksi eri osa-alueeksi: prosessit, innovaatioalustat ja toimialalajennukset.

Käynnissä olevia toimia ja hankkeita sekä hanke-ehdotuksia on paljon.

### *Prosessit*

Kaikki ne toimenpiteet, joilla tutkimuksesta ja ideoista jalostetaan tuotteita ja liiketoimintaa.

#### **Esimerkkejä:**

Osaamiskeskusohjelma  
Xpolis  
Oulu Wellness Instituuttisäätiö  
Strategisen huippuosaamisen keskittymät

### *Innovaatioalustat*

Välineet ja menetelmät, jotka tehostavat tuotteiden ja palveluiden kehittämistä, testausta, pilotointia ja markkinoille tuloa.

Esimerkkejä:

Octopus Network

Precision Manufacturing Center

### *Toimialalaajennukset*

Toimet, joilla laajennetaan osaamis pohjaa ja luodaan mahdollisuuksia synnyttää kaupallista toimintaa uusilla aloilla.

Esimerkkejä:

Painettava elektroniikka ja optiikka

Modernit koneet ja mekatroniikka

Hankemassan käsittelyn tehostamiseksi ja suurempien hankekokonaisuuksien rakentamista helpottamaan on keskitytty hankeprosessin kehittämiseen:

#### **Hankepäivät**

Toiminnan avulla annetaan näkyvyyttä hankeaihoille riittävän aikaisessa vaiheessa mm. yhteistyökumppanien löytämiseksi ja verkotetaan asiantuntemusta hankehakemusten jalostamiseksi. Järjestetään korkeakouluille, rahoittajatahoille ja muille avoimet hankeaiho- ja hanke-ehdotuspäivät. Toimenpiteillä vahvistetaan alueen korkeakoulujen keskinäistä sekä niiden ja yritysten välistä yhteistyötä. Hankeprosessin kautta helpotetaan hankkeiden priorisointia kunkin organisaation sisällä ja helpotetaan rahoittajien päätöksentekoa. Pyritään löytämään toisiaan tukevat toimenpidekokonaisuudet ja yhdistää ne ja/tai eri toimijat.

Syksyllä pyritään löytämään uusia avauksia innovaatioprosessin kehittämiseksi ja valitsemaan uusia toimenpidekokonaisuuksia.

## Toimintaympäristöt-ohjausryhmä

### Kokoonpano:

Tuomo Palokangas	Pohjois-Pohjanmaan liitto (puheenjohtaja)
Jukka Klemettilä	Oulu Innovation Oy
Olli Löytynoja	Oulu Innovation Oy
Sari Matinheikki	Oulun kaupunki, Innovaatiot ja markkinointi
Timo Mäkikyrö	Tiehallinto, Oulun tielaitos (varajäsen Risto Leppänen)
Pekka Mäntynen	Finavia, Oulun lentoasema
Pauliina Pikkujämsä	Oulu Innovation Oy
Leila Risteli	Oulun yliopisto, Tutkimus- ja innovaatiopalvelut
Petri Sirviö	Oulu15
Reijo Tauriainen	Technopolis Oyj
Sari Turtiainen	Oulu Innovation Oy (sihteeri)
Kalervo Ukkola	Oulun kaupunki
Heikki Viertola	Oulun Liikekeskus ry

### Kokoukset:

20.3.2007  
17.4.2007  
11.5.2007  
18.6.2007

Painopistealue 4 jakaantuu kahteen kehitysohjelmaan: uusien toimintaympäristöjen kehitysohjelma ja kilpailukykyisen toimintaympäristön perustekijät kuntien näkökulmasta. Jälkimmäinen jakaantuu edelleen logistiikkaan, yritysten vetovoimaohjelmaan ja asukkaiden vetovoimaohjelmaan.

Painopistealueella on käynnissä monentyypisiä toimenpiteitä. Saavutettavuuteen liittyen ollaan kehittämässä lentokenttää, raideliikennettä ja maantieliikenneyhteyksiä, seudun joukkoliikennettä sekä seudun kevyenliikenteen väyläverkkoa. Keskustan vetovoimaisuuden kehittämiseksi ollaan kokoamassa keskustan kehittämisen sateenvarjoa. Kulttuurisaralla ollaan viemässä eteenpäin Oulu15-kokonaisuutta ja kulttuuritehdas-hanketta.

Ohjausryhmä on keskittynyt tässä vaiheessa edistämään Oulun kaupungin keskustan kehittämistä. Lähivuosina keskustassa tapahtuu suuria rakennushankkeita, ml. kallioparkki ja usean korttelin uudelleenrakentaminen sisäpihoineen. Rakentamishankkeiden myötä avautuu mahdollisuus kehittää samalla keskustan muitakin toimintoja.

### **Oulu Experiment**

Kehitetään Oulun keskustasta ainutlaatuinen liike-elämän palveluiden sekä ihmisten viihtymisen, tapahtumien ja uusien teknologioiden ja palveluiden kokonaisuus. Lähivuosina tapahtuva keskustan korttelien rakentaminen mahdollistaa täysin uuden lähestymistavan, jossa voidaan huomioida perinteisten palveluiden lisäksi valmiuksien rakentaminen uudentyypisille tapahtumille sekä siirtyä jo koeteltujen testaus- ja pilotointiympäristöjen rakentamisessa täysin uudelle tasolle. Kokonaisuuden suunnittelussa ovat mukana mm. Oulun kaupunki, korkeakoulut ja Oulun Liikekeskus ry.

Kokonaisuuden suunnittelu on käynnissä.